

Setkání po 35 letech: vojáci československého protichemického praporu se znovu sešli v Praze

Setkání k 35. výročí ukončení operace Desert Storm

V pátek **11. září 2026 od 13.00 hodin** se v **Armádním muzeu Žižkov v Praze** uskutečnilo setkání bývalých příslušníků Československého samostatného protichemického praporu, kteří v letech 1990–1991 působili v oblasti Perského zálivu. Setkání se konalo u příležitosti **35. výročí ukončení operace Desert Storm**.

K účasti své bývalé vojáky osobně vyzval jejich tehdejší velitel **plk. Ing. Jan Valo**. Pozvání bylo určeno všem složkám praporu – příslušníkům štábu, chemických odřadů, roty technického a týlového zabezpečení, strážní roty výsadkářů, zdravotnického odřadu i spojařům.

Smyslem setkání nebylo pouze připomenout významné výročí, ale především po dlouhých 35 letech znovu přivést na jedno místo lidi, kteří spolu prošli mimořádně náročným obdobím během bojů v Perském zálivu.

Význam této možnosti podtrhovala i slova velitele v pozvánce. Vyjádřil v ní obavu, že vzhledem k věku a zdravotnímu stavu mnoha bývalých příslušníků praporu může jít o jedno z posledních setkání v takovém rozsahu. O to důležitější bylo vytvořit podmínky, aby se mohli zúčastnit také ti, pro které je dnes cesta do Prahy ze zdravotních důvodů velmi obtížná nebo bez pomoci prakticky nemožná.

Setkání po 35 letech

Setkání proběhlo podle plánovaného programu. Velkou hodnotu však měly už desítky minut před jeho oficiálním zahájením.

Po 35 letech se zde znovu potkávali lidé, kteří se znali jako mladí vojáci a kteří společně prožili události, jež se nesmazatelně zapsaly do jejich životů.

Atmosféra byla od prvních okamžiků bezprostřední a přátelská. Nechyběly úsměvy, vzpomínky ani tradiční vojenské špičkování. Přírozeným terčem poznámek byly především rozdíly mezi tím, jak kdo vypadal v roce 1991 a jak vypadá dnes. Přibyly roky, kilogramy i šedivé vlasy, ale způsob, jakým spolu bývalí spolubojovníci komunikovali, ukázal, že některé vztahy dokáže zachovat i odstup tří a půl desetiletí.

Zvláštní význam měla **účast kolegů ze Slovenska**, kteří přijeli do Prahy, aby se znovu setkali se svými bývalými spolubojovníky. V roce 1991 sloužili společně v jednom československém

praporu a ani pozdější rozdělení společného státu nemění nic na jejich společné vojenské minulosti.

Důležitou součástí přípravy bylo také zajištění účasti nemocných a zdravotně omezených veteránů. **V rámci projektu Péče o válečné veterány jsme některé z nich přivezli sanitními vozidly Meditransu.** Bez této pomoci by dlouhou cestu a náročný program nezvládli.

Právě možnost účasti lidí, kterým již zdravotní stav běžné cestování neumožňuje, považujeme za jeden z důležitých výsledků organizační přípravy celého setkání. Péče o válečné veterány má smysl právě tehdy, když dokáže konkrétnímu člověku pomoci překonat překážku, která by jej jinak od jeho bývalých spolubojovníků oddělila.

Velitel zůstal velitelem

Jedním z nejsilnějších okamžiků oficiální části bylo vystoupení bývalého velitele praporu **plk. Ing. Jana Vala**. Svě bývalé vojáky vlastně nepřekvapil. Vystoupil přesně tak, jak si jej pamatujeme z války v Perském zálivu v roce 1991.

Mluvil bez papíru a bez připraveného textu. Jan Valo vždy ví, co chce říci, ještě dříve, než vysloví první větu. Má to srovnané v hlavě a dokáže mluvit způsobem, kterému jeho vojáci rozumějí. A co je možná ještě důležitější – vědí, o čem mluví, protože to tehdy prožili společně s ním.

Ve svém projevu poděkoval příslušníkům praporu za výtečné plnění úkolů během jejich válečného nasazení. Připomněl složitost a nebezpečnost úkolů a mimořádné fyzické i psychické nároky, kterým byli vojáci vystaveni zejména v průběhu pozemní operace.

Bylo třeba postupovat neznámým terénem obsazeným nepřítelem, překonávat minová pole a protitankové zátarasy a plnit odborné úkoly v prostředí skutečné války. K tomu se přidávaly extrémní podmínky způsobené hořícími ropnými vrty. Hustý kouř zaplnil ovzduší a v některých místech prakticky změnil den v noc.

Nebyla to pouze vzpomínka na dobu před 35 lety. Bylo to především poděkování velitele jeho vojákům.

Za svůj projev sklidil plk. Ing. Jan Valo dlouhotrvající potlesk všech přítomných.

Byl to více než důstojný a zároveň velmi osobní úvod k následnému předání pamětních medailí ministra obrany.

Pamětní medaile ministra obrany

Ministerstvo obrany využilo setkání také k předání části výročních pamětních medailí těm oceněným, kterým je z různých osobních důvodů nebylo možné předat při předchozích příležitostech.

Ocenění jménem ministra obrany předal **ředitel sekce právní**, pod jehož řízení podle nové organizační struktury Ministerstva obrany spadá Odbor pro válečné veterány.

Slavnostní okamžik přinesl i jednu situaci dokonale vystihující neformální atmosféru celého dne. Pro jednoho z účastníků bylo předání ocenění takovým překvapením, že si pro medaili přišel v oblečení, ve kterém na setkání původně dorazil – **v kratásech a tričku**.

Ani tento detail však slavnostnosti okamžiku nic neubral. Naopak připomněl, že hlavním smyslem dne nebyl protokol, ale setkání skutečných lidí a bývalých spolubojovníků.

Po skončení slavnostního nástupu následovalo drobné občerstvení a další prostor pro rozhovory a společné vzpomínání. Část příslušníků praporu se poté vydala na cestu domů do různých částí České republiky i na Slovensko.

Pro další však tento den ještě zdaleka nekončil.

Druhá část setkání: U Fleků bez nástupu, projevů a protokolu

Na oficiální program v Armádním muzeu Žižkov navázalo **přátelské a zcela neformální setkání bývalých vojáků**, které zorganizovalo **Sdružení válečných veteránů ČR** ve známém pražském pivovaru **U Fleků**.

Už samotný přesun z Armádního muzea se stal malou organizační akcí.

S dopravou nám významně pomohl **dispečink AAA taxi**, který k muzeu postupně přistavil kolonu vozů a zajistil přepravu téměř **40 účastníků** k Flekům.

Za tuto pomoc děkujeme nejen řidičům, ale především pracovníkům dispečinku za trpělivost. Počet zájemců o přepravu jsme totiž opakovaně navyšovali. Ukázalo se, že atmosféra setkání přesvědčila k pokračování večera i některé kolegy, kteří původně cestu U Fleků vůbec neplánovali.

Požadovaný počet taxíků tak postupně rostl a dispečink musel na naše další a další požadavky reagovat.

Nakonec se vše podařilo a téměř čtyřicet bývalých vojáků a jejich doprovodů pokračovalo ve společném setkání.

A právě zde definitivně skončil oficiální program.

Nebyl nástup, nebyly projevy, nebyl protokol. Byli zde bývalí vojáci, kteří spolu před 35 lety prožili válku a kteří si nyní mohli sednout ke společnému stolu.

Výtečné pivo, prostředí historického pivovaru a především mimořádně přátelská atmosféra vytvořily prostor pro to, na co při oficiálním programu nikdy není dost času. Na vzpomínky, historky, rozhovory mezi čtyřma očima, připomínání společných kamarádů i událostí, které si každý uchoval v paměti trochu jinak.

A protože jsme byli U Fleků, nezůstalo jen u posezení.

Byli jste někdy U Fleků? A prošli jste pivovarem na komentované prohlídce?

Ne? **My ano!**

Komentovaná prohlídka pivovaru se stala další příjemnou součástí večera a připomněla, že setkání válečných veteránů nemusí být pouze pietní nebo slavnostní událostí. Stejně důležitá je možnost být znovu spolu, bavit se a užít si společný den.

Nejen vzpomínky. Začali jsme plánovat budoucnost

Setkání U Fleků však nebylo jen návratem do minulosti. Řeč přišla také na současné postavení válečných veteránů a na péči, kterou jim poskytují resorty obrany v České a Slovenské republice.

Bylo zajímavé porovnávat zkušenosti českých a slovenských kolegů. Ano, na Slovensku mají eura, jak s úsměvem zaznělo u stolu, ale v řadě oblastí se zdá, že **možnosti péče a podpory válečných veteránů jsou dnes v České republice širší.**

Nebereme to však jako důvod ke spokojenosti. Naopak. Péči o válečné veterány je stále co zlepšovat a právě to považujeme za jeden z našich dlouhodobých úkolů.

Diskuse tentokrát nezůstala pouze u slov.

Přítomní jmenovali **přípravný výbor, jehož úkolem bude v Bratislavě založit Slovenskou Sekci Perský záliv jako spolek podle právních předpisů Slovenské republiky.**

Současně byl jmenován **přípravný výbor České Sekce Perský záliv**, který požádá o její založení jako zájmové organizace v rámci **Sdružení válečných veteránů ČR.**

Oba vznikající subjekty mají vyrůstat ze stejného základu – ze společné služby českých a slovenských vojáků v jednom československém praporu – a budou proto **úzce spolupracovat.**

Musíme znovu najít své spolubojovníky

Jedním z prvních praktických úkolů bude **dohledat kontakty na všechny bývalé příslušníky československého protichemického praporu**, obnovit vzájemné spojení a vytvořit podmínky pro další společné aktivity.

Čas pracuje proti nám.

Chceme proto postupně získat nejen kontakty, ale také zachovat vzpomínky a osobní svědectví přímých účastníků mise. Za každým jménem v někdejším seznamu příslušníků praporu je konkrétní člověk a jeho příběh. Po 35 letech už nelze předpokládat, že se všichni najdou sami prostřednictvím internetu nebo sociálních sítí. Bude zapotřebí aktivní práce českých i slovenských kolegů.

Významným cílem slovenské sekce bude rovněž navázání spolupráce s **Ministerstvem obrany Slovenské republiky**.

Přitom chceme připomínat jednu důležitou historickou skutečnost:

Novodobé dějiny slovenské armády nezačínají až vznikem samostatné Slovenské republiky v roce 1993. Jejich významnou součástí je také společné vystoupení slovenských a českých vojáků v rámci československého protichemického praporu ve válce v Perském zálivu v roce 1991.

Byla to společná československá vojenská historie. Po 35 letech není důvod ji rozdělovat podle dnešních státních hranic. Naopak – právě ona může být základem další spolupráce českých a slovenských válečných veteránů.

A už máme i první větší společný cíl:

Za dva roky chceme uspořádat další společné setkání v Bratislavě.

Pokud se tento záměr podaří, nebude to pouze další výroční vzpomínka. Bude to pokračování spolupráce, která začala mezi českými a slovenskými vojáky v mimořádných podmínkách Perského zálivu v roce 1991.

Co ukázalo setkání po 35 letech

Páteční setkání mělo několik rovin.

Připomnělo historický význam působení československého protichemického praporu v Perském zálivu. Umožnilo Ministerstvu obrany ocenit další účastníky operace. Přivedlo do Prahy bývalé spolubojovníky z České republiky i Slovenska. Díky zajištěné zdravotní dopravě se mohli zúčastnit také nemocní veteráni, kteří by se jinak na setkání nedostali.

A následné setkání U Fleků ukázalo, že vzpomínání na minulost může mít smysl především tehdy, pokud z něj vznikne něco pro budoucnost.

Možná nejdůležitější výsledek celého dne proto nelze vyjádřit počtem účastníků, počtem předaných medailí ani počtem vozů, které bylo nutné narychlo objednat.

Po 35 letech se znovu sešli vojáci jednoho praporu.

Od jejich společného nasazení se změnilo téměř všechno. Změnil se stát, armáda i svět kolem nás. Z mladých vojáků se stali otcové a dědečkové. Někteří dnes bojují spíše se zdravotními problémy než s vojenskými úkoly.

Nezměnila se však společná zkušenost.

Při setkání v Armádním muzeu a možná ještě výrazněji později U Fleků bylo zřejmé, že služba a společné válečné nasazení v roce 1991 mezi těmito lidmi vytvořily vztah, který ani tři a půl desetiletí úplně nesmazala.

A tentokrát jsme se nerozešli pouze se slovy, že se zase někdy musíme vidět.

Vznikají **česká a slovenská Sekce Perský záliv**, začneme hledat další spolubojovníky a připravovat spolupráci mezi oběma zeměmi.

A jestli všechno půjde podle plánu, **za dva roky se znovu sejdeme v Bratislavě**.

Protože příběh československého protichemického praporu rokem 1991 neskončil.

Ing. Ladislav Sornas
předseda SVV ČR